

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२४

सत्र ४ थे

विषय : समकालीन समुदाय विकास / समुदाय विकासातील उदयोन्मुख प्रवाह (28 TRUCD 4.1/ 28 TRUCD 401)

दिनांक : १६/०५/२०२४ गुण: ६० वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना:	१) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.	
प्र.१	खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.	(२०)
	१) ग्रामीण समुदायाच्या सामाजिक -आर्थिक, राजकीय आणि सांस्कृतिक पैलूंचे सविस्तर वर्णन करा. २) समुदाय विकासाच्या पायऱ्या आणि पद्धती तपशीलवार स्पष्ट करा.	
प्र.२	थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)	(२०)
	१)समुदाय विकासाची रणनीती स्पष्ट करा. २) समुदाय विकास म्हणजे काय? समुदाय विकासाची विस्तृत व्याप्ती स्पष्ट करा. ३) खालील मुद्द्यांवर ग्रामीण भागात शहरी सुविधा प्रदान करणे (PURA) मिशनचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या: अ) भौतिक जोडणी ब) विद्युत जोडणी क) ज्ञान जोडणी ड) आर्थिक जोडणी	
प्र.३	टीपा द्या. (कोणत्याही चार)	(२०)
	१)सूक्ष्म स्तर नियोजन . २)समुदाय विकासाचा इतिहास. ३)ग्रामीण समुदायाकरिता पायाभूत सुविधा. ४)बचत गट (SHG) . ५)पाणलोट क्षेत्र विकासाचे परिणाम ६)साखरशाळा	

Sub : Contemporary Community Development / Emerging Trends in Community Development (28 TRUCD 4.1/28TRUCD401)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following.** (20)
- 1) Describe in detail the socio-economic, political and cultural aspects of rural community.
 - 2) Explain in detail steps and methods of community development.
- Q.2 Write in brief. (Any Two)** (20)
- 1) Illustrate strategies of community development.
 - 2) What do you mean by community development? Explain in detail scope of community development.
 - 3) Explain in brief providing Urban Amenities in Rural Area (PURA) Mission on following points:
A) Physical connectivity B) Electrical connectivity
C) Knowledge connectivity D) Economic connectivity
- Q.3 Write short notes. (Any Four)** (20)
- 1) Micro level planning.
 - 2) History of community development.
 - 3) Infrastructural aspect for rural community.
 - 4) Self Help Group (SHG).
 - 5) Impact of watershed development
 - 6) Sakharshala